

Pedagogisch Beleidsplan KDV Handj in Handj

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Algemene doelstelling	5
<i>Visie</i>	5
<i>Missie</i>	5
Pedagogische visie	6
Opvoedingsdoelen.....	6
Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling	13
Evaluatie en samenwerking	13
Deskundigheidsbevordering	14
Mentorschap.....	14
Ontwikkellijn.....	15
Kinderdagverblijf “Handj in Handj”	17
<i>Binnen</i>	17
<i>Buiten</i>	17
<i>Ontwikkelingsgebieden</i>	18
Personeel	20
<i>Stagiaires</i>	20
<i>Leidster- kind ratio</i>	20
<i>Afwijking 3-uursregeling</i>	20
<i>Het 4 - ogen principe</i>	21
<i>Achterwacht</i>	21
Praktische invulling	22
<i>Groep</i>	22
<i>Dagindeling</i>	22
<i>Intake</i>	24
<i>Wennen</i>	24
Ouders	25
<i>Oudercommissie</i>	25
<i>Oudercontact</i>	25
<i>Informatie</i>	25
<i>Klachtencommissie</i>	25

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kinderdagverblijf “Handj in Handj”. Het geeft richting aan de werkwijze en begeleiding van de pedagogisch medewerkers aan de kinderen. Ouders hebben zicht op het opvoedingsklimaat binnen het kinderdagverblijf.

Kinderdagverblijf “Handj in Handj” is gevestigd in basisschool de Kingbeek, St. Catharinaplantsoen in Grevenbicht. Het kinderdagverblijf heeft een eigen entree, een aparte slaapruijnte, een grote speel- en leefruimte, een aparte verschoningsruimte met kinder wc en een buitenspeelplaats.

Het kleinschalig kinderdagverblijf bestaat uit 1 groep van maximaal 12 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. De openingstijden zijn van 7.30u tot 18.00u.

In deze groep kunt u rekenen op vaste pedagogisch gediplomeerde begeleiding. Door de kleinschaligheid kunt u uitgaan van een vertrouwd gezicht voor uw kind. Huiselijkheid en gezelligheid staan centraal. Hiermee wil het KDV bereiken dat zowel de kinderen als de ouders zich thuis voelen en er ruimte is om een vertrouwensband op te bouwen.

Algemene doelstelling

Een veilige plek en een “thuis” voor uw kind!

Visie

Elk kind is uniek!

Dit is ons uitgangspunt bij het stimuleren van de ontwikkeling van een kind. Elk kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Om deze ontwikkeling mogelijk maken bieden we bij “handj in handj” een veilige omgeving waar sfeer en huiselijkheid centraal staan. We bieden professionele opvang met een positieve benadering, kleinschalig zodat we alle ouders en kinderen kennen. Samenwerking met ouders en eerlijkheid en openheid vinden we belangrijk.

Missie

Bieden van kinderopvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Sfeer vertrouwen en veiligheid staan centraal, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Pedagogische visie

Opvoedingsdoelen

Kinderopvangorganisaties zijn vanaf de invoering van de wet kinderopvang in 2005 verplicht om te werken volgens een pedagogisch beleidsplan met de volgende 4 opvoedingsdoelen:

1. emotionele veiligheid
2. persoonlijke competenties
3. sociale competenties
4. waarden, normen en cultuur

1. emotionele veiligheid

Door structuur te bieden, duidelijk te zijn en te verplaatsen in het kind wordt er emotionele veiligheid geboden

“Handj in Handj” streeft ernaar om een warme en huiselijke sfeer te creëren waar de kinderen zich veilig en geborgen voelen en ieder kind zichzelf kan zijn en zichzelf kan ontwikkelen.

Een vertrouwensrelatie tussen kind en de pedagogisch medewerkers is hierbij onmisbaar. We creëren een gezellige en huiselijke sfeer waar een kind zich veilig voelt en zichzelf kan zijn. De omgeving is duidelijk en voorspelbaar, maar biedt ook uitdaging. Er zijn huisregels, een herkenbare vaste dagindeling en rustmomenten. Daarnaast wordt het kind geprikkeld om nieuwe dingen te ontdekken op eigen niveau en in eigen tempo.

Er wordt veel tijd en aandacht besteed aan oudercontacten. De kinderen zien zoveel mogelijk dezelfde gezichten.

Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om hier zorg te dragen en vorm te geven:

- Er wordt door de pedagogisch medewerkers tijd en aandacht aan de oudercontacten besteed, omdat “Handj in Handj” daar waarde aan hecht. Zo wordt er bij het halen en brengen van het kind kort besproken hoe de dag is verlopen of hoe het thuis gaat met een kind.
- Er wordt door de pedagogisch medewerkers op een correcte en respectvolle manier gecommuniceerd met ouders en kinderen. Taal en lichaamstaal komen overeen. Er wordt naar elkaar geluisterd.
- Tussen de pedagogisch medewerker en een kind worden dagelijks kleine gesprekje (contactmomenten) gevoerd. Een verschoonmoment kan hier bijvoorbeeld voor gebruikt worden. Het contact maken gedurende de dag

wordt op ooghoogte gedaan, nemen de handjes van het kind eventueel vast of nemen het kind op schoot..

- De pedagogisch medewerkster benoemt waar ze mee bezig is en wat ze gaat doen of wat er gaat gebeuren. Zo wordt er structuur en duidelijkheid geboden aan het kind en is het verloop van de dag voorspelbaarder gemaakt.
- Er wordt structuur en regelmaat geboden doordat er met een vaste dagindeling wordt gewerkt. Zo wordt er bijvoorbeeld voor het eten samen gezongen “smakelijk eten” en na het vrij spelen gezamenlijk opgeruimd.
- De kinderen worden uitgenodigd en uitgedaagd tot participatie en de pedagogisch medewerkster passen zich aan bij de ontwikkeling van het kind. Een kind mag zich met momenten afzonderen en hoeft niet altijd deel te nemen aan alle activiteiten. De groepsruimte is zo ingericht dat een kind wordt uitgedaagd om zelf op onderzoek uit te gaan.
- Een kind mag zelf kiezen waarmee het wil spelen. De pedagogisch medewerkster kan wel een keuze aanbieden uit bijvoorbeeld 3 dingen om het kind te stimuleren ook eens met iets anders te spelen.
- De pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een ontspannen en open sfeer.
- Het kind positief bevestigen in zijn gedrag.
- Daar waar mogelijk worden de “rituelen” en gang van zaken uit de thuissituatie voortgezet op het KDV. (bijvoorbeeld vaste knuffel en speen bij het middagslaapje) Zodat er zoveel mogelijk op een lijn gezeten wordt.
- Pedagogisch medewerkers zijn consequent, dat vermindert de prikkel om grenzen steeds af te checken, geven rust, veiligheid en duidelijkheid.
- De kinderen zien zoveel mogelijk dezelfde gezichten, er zijn vaste pedagogisch medewerkers met inlevingsvermogen in de belevingswereld van het kind.
- Er wordt een inschatting gemaakt wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht, anticiperen op verbaal en non-verbaal gedrag.
- Er wordt aandacht besteed aan het benoemen en uiten van emoties. Zo kunnen er spelletjes gedaan worden waarbij het kind uitgedaagd wordt om emoties te laten zien en te benoemen.
- De pedagogisch medewerkster gaat uit van wat een kind zelf al kan en dat doet ze begeleiden en stimuleren.
- Door de samenstelling (verticaal) van de groep wordt een kind de gelegenheid gegeven om met een leeftijdsgenootje te spelen, maar ook met een jonger of ouder kind.
- Als het gedrag van een kind storend is voor de groep, wordt het gedrag geprobeerd om te buigen en daar waar mogelijk (leeftijd van het kind) worden de consequenties van het gedrag voor de groep uitgelegd aan het kind.
- De activiteiten in de groep worden aangepast aan de samenstelling van de groep. Zo wordt er bijvoorbeeld bewust voor gekozen om met momenten naar buiten of in de gymzaal te ravotten. Of de groep wordt gesplitst in kleinere subgroepen bij een activiteit.

2. persoonlijke competenties

Door ruimte te geven, te belonen of uit te dagen om vaardigheden te ontwikkelen (taal, creativiteit, vermogen tot zelf een probleem op te lossen) worden persoonlijke competenties ontwikkeld.

Bij “Handj in Handj” wordt ieder kind de ruimte gegeven om zich te ontwikkelen. Er wordt uitgegaan van een positieve benadering die aansluit op de behoefte van het kind. Kinderen krijgen de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden op te doen en persoonskenmerken te ontwikkelen. Hierbij worden ze door de pedagogisch medewerker gestimuleerd. Dit betekent dat er naast verzorging en het bieden van veiligheid en aandacht ook aandacht besteed wordt aan spel en fantasie.

Tussen de pedagogisch medewerker en het kind ontstaat een vertrouwensrelatie waardoor er goede interactie kan plaatsvinden. Middels spelmateriaal, activiteitsaanbod en inrichting wordt de mogelijkheid geboden op eigen ervaring op te doen. Er wordt gezorgd voor genoeg leermomenten voor een kind. Motorisch spel en taal zullen extra gestimuleerd worden, omdat deze vaardigheden extra belangrijk zijn voor het jonge kind.

De pedagogisch medewerksters van het kinderdagverblijf hebben een observerende en signalerende taak, daarnaast worden de kinderen gestimuleerd, begeleid en uitgedaagd:

- De pedagogisch medewerkster stimuleert en ondersteunt een kind zowel individueel als groepsgewijs bij het ontwikkelen van persoonlijke competenties. Soms wordt er bewust in kleine groepjes werken, zodat er aandacht gegeven kan worden aan de persoonlijke ontwikkeling. Dit kan bij dagelijkse basisvaardigheden als ook door het doen van een spelletje. Een kind mag zich (met momenten) afzonderen van de groep.
- De kinderen werken samen aan activiteiten zoals binnen en buiten spelen, puzzels maken, knippen, plakken en verven, liedjes zingen, ‘klusjes’ doen, gezamenlijk eten en drinken.
- Tijdens de activiteiten in een groep geeft de pedagogisch medewerksters toch persoonlijke aandacht door bijvoorbeeld het noemen van de naam van een kind en geeft een kind waar mogelijk de gelegenheid om zich te onderscheiden.
- Leren om deel te zijn van een groep door het leren delen, accepteren, wachten, kleinste of grootste te zijn.
- Mate en soort aandacht geven die past bij de leeftijd, ontwikkeling en het karakter van het kind. De kleinsten vinden het bijvoorbeeld prettig om op schoot te zitten, terwijl een ouder kind de pedagogisch medewerkster graag een handje helpt.

- Positief gedrag van een kind wordt benoemd en beloond door bijvoorbeeld een complimentje te geven. Daarnaast wordt het kind zelfvertrouwen gegeven door bijvoorbeeld te benoemen dat het ook fouten mag maken.
- De pedagogisch medewerkster helpt het kind bij het ontdekken en ontwikkelen van eigen vaardigheden.
- De pedagogisch medewerkster creëert een omgeving waar het kind zich veilig en op zijn gemak voelt. Zo is er een vaste indeling in de groepsruimte en een terugkerend dagritme.
- Tussen de pedagogisch medewerkers en het kind ontstaat er een vertrouwensrelatie waardoor er interactie kan plaatsvinden tussen beiden.
- Er wordt aan de kinderen de mogelijkheid geboden om eigen ervaringen op te doen middels het spelmateriaal, activiteitenaanbod en inrichting van het lokaal.
- De pedagogisch medewerkster geeft gelegenheid voor het nemen van eigen initiatief. Een kind mag zelf kiezen waarmee het spelen wil.
- De pedagogisch medewerkster zorgt ervoor dat er voldoende leermomenten zijn voor een kind. Motoriek en taal is extra belangrijk voor jonge kinderen en wordt door de pedagogisch medewerkster gestimuleerd.
- Er worden afspraken gemaakt over omgangsnormen in de diverse ruimtes, afspraken en instructies in begrijpelijke taal (korte en duidelijke zinnen)
- Pedagogisch medewerkers communiceren met de kinderen en stimuleren de kinderen ook onderling te communiceren.

3. Sociale competenties

Door interactie te stimuleren en de kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen worden sociale competenties ontwikkeld. We stimuleren het contact tussen de kinderen onderling, helpen ze bij het aanleren van sociale vaardigheden of bij het werken in groepjes.

Bij “Handj in Handj” krijgen kinderen de ruimte en de kans om kennis en vaardigheden te ontwikkelen met betrekking tot het maken van contact. Zoals communicatie, aangaan van contacten, conflicten oplossen en zich kunnen verplaatsen in een ander. Samen spelen, elkaar helpen of samen opruimen zijn vaardigheden die gestimuleerd worden. Zo leren ze spelenderwijs dat iets samen doen en het veelvuldig contact met andere kinderen leuk kan zijn en vertrouwen in elkaar oplevert. Daarnaast krijgt een kind de gelegenheid om vertrouwen te krijgen in de volwassenen van het kinderdagverblijf.

Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om hier zorg voor te dragen:

- De pedagogisch medewerkster stimuleert het groepsgebeuren, het samenspel van kinderen en het samen werken, samen delen en samen ervaren.

- De pedagogisch medewerkster heeft inlevingsvermogen in het kind.
- De pedagogisch medewerkster observeert en begeleidt vriendschappen, maar ook vijandigheid die er ontstaat.
- De pedagogisch medewerkster observeert en stimuleert hoe kinderen omgaan met conflicten en of er ingegrepen moet worden. De medewerkster biedt hierbij begeleiding en stimuleert om het in eerste instantie zelf aan te pakken of op te lossen.
- De pedagogisch medewerkster stimuleert het kind om in overleg te gaan met zijn groepsgenootjes tijdens bepaalde spelletjes of situaties om zo aandacht te geven aan de weerbaarheid van het kind.
- De pedagogisch medewerkster begeleidt en verwoordt de sociale vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, communiceren, delen, samenwerken en conflicten oplossen.
- Het begrip/vaardigheid om samen te spelen en te delen worden gestimuleerd door de pedagogisch medewerkers.
- Er wordt op de interactie onderling van de kinderen gelet (luisteren, eerlijk delen, aardig zijn, wachten op elkaar). Waar nodig wordt er begeleiding en uitleg gegeven aan het kind.
- De pedagogisch medewerkster organiseert specifieke activiteiten voor de oudere kinderen uit de groep. Een activiteit met een 1 jarige ziet er heel anders uit dan een activiteit met een bijna 4 jarig. Zo worden er met de oudere kindjes bijvoorbeeld andere knutselwerkjes gemaakt of activiteiten als het verkleeden en het spelen van een eenvoudig fantasiespel gedaan.
- Indien nodig zoekt de pedagogisch medewerkster een goede balans tussen interactie met bekende en “onbekende” groepsgenootjes. Om zo te voorkomen dat een kind steeds met dezelfde groepsgenootjes speelt en er een eerste start gemaakt wordt met het maken/aangaan van (een “onbekend”) contact.

4. Waarden, normen en cultuur

Door het benoemen en waarderen van verschillen maken we de waarden, normen en cultuur van de samenleving eigen. We leren de verschillen in omgangsvormen en gaan respectvol met elkaar om. Gelijkwaardigheid tussen mensen is een belangrijk uitgangspunt.

De waarden en normen verschillen per samenleving en per cultuur. Daarnaast veranderen ze in de loop van de jaren. De waarden laten zien wat iemand goed en wenselijk vindt, de normen zijn de gedragsregels die daarbij horen. Zo wordt er binnen het KDV aandacht besteed aan het feit dat er mensen zijn met een andere huidskleur, andere eetgewoontes etc. Er wordt niet geslagen of geduwd, er wordt niet zomaar speelgoed van elkaar afgepakt etc. De pedagogisch medewerkster heeft hierbij een voorbeeldfunctie. De relatie en de manier van omgang tussen de kinderen onderling en de pedagogisch medewerker zijn belangrijk. Van begrip hebben voor

elkaars gevoelens, rekening houden met elkaar, respect hebben voor elkaar, een ander helpen waar mogelijk tot het luisteren naar elkaar.

Ieder kind is uniek en mag zich in eigen tempo ontwikkelen. Zo wordt er rekening gehouden met het niveau en de specifieke eigenschappen van ieder kind zoals de interesse, motivatie, karaktereigenschappen, gevoelens en de privacy. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de sociaal culturele achtergrond van elk kind.

De pedagogisch medewerksters horen zich er bewust van te zijn dat ze een voorbeeldfunctie hebben en het goede voorbeeld moeten geven aan de kinderen. De manier van omgang met elkaar, de relatie tussen de kinderen onderling en tussen de kinderen en pedagogisch medewerksters zijn belangrijke aspecten. Denk hierbij aan:

- Rekening houden met elkaar
- Respect hebben voor elkaar.
- Begrip voor elkaars gevoelens.
- Op de beurt wachten
- Niet door elkaar heen praten
- Elkaar laten uitpraten
- Elkaar aankijken
- Leren samenspelen/samenwerken, kinderen leren van elkaars gedrag.
- De kinderen leren van dat wat ze bij de pedagogisch medewerksters waarnemen. (elkaar helpen, samen spelen, samen opruimen etc.)

Het tot zijn recht laten komen van ieder individueel kind in de groep is een taak die behoort bij de pedagogisch medewerkster. Denk hierbij aan het rekening houden met:

- de specifieke karaktereigenschappen van elk kind.
- de eigen gevoelens van elk kind.
- het niveau van elk kind.
- de mate van stimulering, uitlokking die elk kind nodig heeft.
- de interesse en motivatie van elk kind.
de sociaal culturele achtergrond van elk kind.
- het recht op privacy van elk kind. Voorop staat altijd dat een kind zich in zijn of haar tempo mag ontwikkelen, want ieder kind is uniek.

De pedagogisch medewerkster heeft een aantal taken:

- Bij het gezamenlijk deelnemen aan de maaltijden, kunnen normen en waarden, zoals netjes aan tafel zitten, korstjes opeten, eerst hartig, dan zoet beleg en bestek leren hanteren aangeleerd worden.
- De pedagogisch medewerkster stimuleert dat kinderen elkaar onderling helpen.
- Kinderen leren om aan een ander te zeggen wat ze wel en niet prettig vinden.
- Tijdens een spelmoment begeleiding geven om zich te houden aan de gemaakte spelregels.
- Het laten tonen van wederzijds respect door bijvoorbeeld sorry te zeggen na een conflict.

- Er worden afspraken gemaakt over de manier waarop iedereen benaderd wordt in verschillende situaties. Een positieve benadering is altijd het uitgangspunt.
- Bij herhaling van bepaald gedrag wordt het kind door de pedagogisch medewerkster terug verwezen naar de reeds eerder gemaakte afspraken.
- Aandacht besteden aan rituelen, feestdagen en gedenkdagen die horen bij religie en cultuur. Bijvoorbeeld door de ruimte te voorzien van thema materiaal, het lezen van een boek of het organiseren van een activiteit.
- Afspraken maken over de kinderen uit de groep die “anders” zijn, bijvoorbeeld door middel van gedrag, huidskleur, problemen en karakter. De pedagogisch medewerkster maakt deze verschillen bespreekbaar.
- Er worden door de pedagogisch medewerkster bepaalde afspraken gemaakt over omgangsnormen, zoals het produceren van geluid en gedrag. Waar mogelijk (afhankelijk van de leeftijd van het kind) worden de consequenties van eigen gedrag voor de roep of een ander uitgelegd aan het kind.
- De pedagogisch medewerkster zorgt voor het verwoorden van wat er gebeurt bijvoorbeeld tijdens sociale interactie of samen iets leuks, spannends of onroerend meemaken.
- Er wordt door de pedagogisch medewerkster steeds een afweging gemaakt tussen gezamenlijkheid en de eigenheid van een kind bij het organiseren van activiteiten.
- Er wordt uitgegaan van de mogelijkheden van een kind en niet van de beperkingen.
- De pedagogisch medewerkster zorgt ervoor dat er aansluiting plaats vindt bij de persoonlijke gebeurtenissen in het gezin van een kind. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de geboorte van een broertje of zusje.
- Ruimte maken voor/rekening houden met bepaalde gebruiken of (culturele) rituelen. Zo wordt er aandacht besteed aan de traditionele feestdagen, zoals bijvoorbeeld kerstmis. Maar een kind van een andere cultuur neemt bijvoorbeeld wat lekkers mee als het suikerfeest is. Aan beide rituelen worden aandacht besteed.

Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling

Elk kind is uniek. Ieder kind ontwikkelt zich dan ook op zijn eigen manier. Toch kunnen er signalen zijn die extra aandacht nodig hebben. Dit betreft zowel kinderen met een 'normale' ontwikkeling, een ontwikkelingsachterstand, als kinderen met een beperking. In alle gevallen is extra zorg en aandacht van belang.

Er zijn verschillende redenen waarom kinderen opvallend gedrag kunnen gaan vertonen. Veranderingen in de thuissituatie, door bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje kan een kind bijvoorbeeld een korte terugval hebben naar een eerder stadium van zijn ontwikkeling. Zo kan bijvoorbeeld een zindelijk kind weer in zijn broek gaan plassen. Kinderen kunnen bij "Handj in Handj" rekenen op extra begrip en aandacht.

Als ouders of pedagogisch medewerkers opmerken dat een kind gedurende een periode bijzonderheden of opvallend heden laat zien, is dit reden voor overleg. Door middel van observaties, het invullen van observatielijsten en onderling overleg tussen de pedagogisch medewerkers wordt het gedrag in kaart gebracht. Deze observatielijsten worden tevens gebruikt bij de jaarlijkse gesprekken met ouders. De opvallend heden worden met de ouders besproken tijdens het breng- en haal moment. Zo nodig wordt er een gesprek gepland met ouders. Tijdens dit gesprek wordt er samen met de ouders bekeken wat er met het kind aan de hand kan zijn en hoe we hiermee om kunnen gaan. Een goede afstemming in de omgang met het kind tussen ouders en het kinderdagverblijf biedt soms al een oplossing. Mocht het opvallend gedrag om extra hulp vragen, dan kan er advies gevraagd worden bij deskundigen (kinderarts, consultatiebureau, GGD, gedragsdeskundige) en worden ouders en kind hiernaar verwezen.

Evaluatie en samenwerking

Om het gedrag en bijzonderheden van het kind te evalueren wordt er met regelmaat een overleg gepland met de pedagogisch medewerkers onderling om opvallend heden te bespreken en eigen handel- en denkwijze te evalueren. Daarnaast wordt het functioneren van de groep en de samenwerking met ouders besproken. De verbeterpunten worden besproken en waar mogelijk doorgevoerd naar de praktijk.

Voor zover mogelijk past KDV "Handj in Handj" de zorg aan op de vraag van het kind. Als dit voldoende is voor een kind en er meer zorg nodig is, dan wordt er advies ingewonnen bij andere deskundigen. Informatieoverdracht aan andere deskundigen is ook een taak van de pedagogisch medewerkster.

Met de start van Kinderopvang Handj in Handj is er tevens een samenwerkingsverband gestart tussen basisschool de Kingbeek en Kinderopvang Handj in Handj gestart om te streven naar "vanuit samenwerking te komen tot integratie". Van activiteitgericht naar Kindcentrumgericht en het zo dicht mogelijk benaderen van een Integraal Kindcentrum in de toekomst als "stip op de horizon" Er is een gezamenlijk visiedocument opgesteld door Resy van Leeuwen, directeur Bs.

de Kingbeek, i.s.m. Kim Francot en Marjolein Vola, eigenaren van KDV en BSO Handj in Handj. Het doel van dit document is om een visie weer te geven omtrent het waarom en het hoe te komen tot een kind centrum (en mogelijk, als stip op de horizon, tot een IKC!). De reeds in pandige Peuterspeelzaal Jut en Jol (en PSZ Ibbeltje, locatie Obbicht) zijn hierin ook partners. Door de samenwerking tussen partners ontstaat er een rijke en uitdagende leer- en leefomgeving waarin kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Dit sluit aan bij het uitgangspunt 'het kind centraal'.

In eerste instantie zal de gezamenlijkheid met name plaats vinden in het samen doen van activiteiten met de kinderen. Tevens vinden er overlegmomenten plaats, deze zullen eens in de 3 maanden plaats vinden. En daar waar mogelijk en noodzakelijk samenwerking tussen de verschillende kind partners. Op langere termijn zullen onderwijs en kind partners steeds meer gaan integreren en samenwerken om de ontwikkelingskansen van kinderen te optimaliseren.

Deskundigheidsbevordering

De vaste pedagogisch begeleiders hebben ruim 15 jaar ervaring in de kinderopvang. Zowel in een regulier kinderdagverblijf, gastouder als in een kinderdienstencentrum voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand/beperving. Zo zijn er diverse cursussen gevolgd om de kennis uit te breiden. Er is nog met regelmaat contact met collega's en is het dus mogelijk om advies in te winnen.

De pedagogisch medewerkers blijven op de hoogte van de ontwikkelingen in de kinderopvang door pagina's in sociale media te volgen, websites te bekijken en op zoek te gaan naar relevante informatie, nieuwsbrieven per mail aan te vragen en bezoeken van bijvoorbeeld de kindvak beurs.

In de toekomst worden er waar nodig cursussen gevolgd om de deskundigheid van de pedagogisch medewerkers te blijven vergroten.

Mentorschap

Binnen het KDV van kinderopvang Handj in Handj is er een vast aanspreekpunt (mentor) voor ouders over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. De mentor van het kind is één van de pedagogisch medewerkster die in de groep werkt en het kind goed kent. En dus direct betrokken bij de opvang en de ontwikkeling van het kind.

Door het volgen van de ontwikkeling van het kind sluiten de pedagogisch medewerkster aan op de individuele behoeften van het kind. Daarnaast kan er door overleg met ouders worden afgestemd hoe aan de wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. En is er een vroegtijdige signalering van (potentiële) ontwikkelingsproblemen mogelijk.

Er worden dagelijks korte gesprekjes gevoerd met ouders tijdens het haal- en brengmoment. Tijdens deze gesprekjes wordt de ontwikkeling van het kind besproken. Zijn er echter bijzonderheden die meer aandacht nodig hebben, dan wordt er een apart gesprek met ouders gepland of komt dit aan de orde bij de 10 minuten gesprekjes.

Ouders worden op de hoogte gebracht via het communicatiebord bij het KDV. Daar hangt een lijst van de kinderen die het KDV bezoeken met daarnaast de bijbehorende mentor. Er staat zowel een mentor als een schaduwmentor op de lijst. Om zo het mentorschap te waarborgen bij een (langdurige) afwezigheid van een collega.

Ondanks het invoeren van het mentorschap blijven alle pedagogisch medewerkers SAMEN de verantwoordelijkheid dragen voor alle kinderen.

Ontwikkellijn

Door het toewijzen van een mentor wordt de ontwikkeling en daardoor de ontwikkellijn van een kind nog bewuster gevolgd. Bijzonderheden worden opgemerkt en zonodig geregistreerd in een zogenaamde zwarte "kind" klapper van de groep. Op het moment dat er bijzonderheden zijn m.b.t. de ontwikkeling van een kind worden deze direct besproken door de pedagogisch medewerkster die op dat moment aan het werk zijn. Daarnaast worden deze bijzonderheden in het teamoverleg met alle medewerkers besproken. Als natuurlijk ook besproken met de ouders.

Er is een logopediste in huis waar zonodig een beroep op kan worden gedaan. Daarnaast is de PSZ in pandig. Van hun expertise kan ook gebruik gemaakt worden indien nodig.

Daarnaast hebben is er regelmatig overleg met de verpleegkundige van het consultatiebureau. Ook met haar kunnen bijzonderheden rondom de ontwikkeling worden besproken. De kinderen die het KDV bezoeken, worden ook door haar gezien op het consultatiebureau. Zo kan de ontwikkellijn nauwlettend in de gaten worden houden.

Op het moment dat een kind de overstap naar de BSO of de basisschool maakt wordt het hierop voorbereid. Er wordt over gesproken, het mag al een keer gaan kijken bij de BSO of een activiteit mee doen bij de BSO. Als de mogelijkheid er is gaat een kind de andere kinderen van de BSO mee brengen en halen. Op deze manier raakt het bekend met de route en de ruimtes in school waar het binnenkort naar toe gaat. Naast deze praktische zaken wordt er ook een overdracht met de betreffende leraar gepland om de belangrijke informatie over een kind te bespreken. Samen met de leraar wordt een geschikt moment bepaald waarop de overdracht gaat plaats vinden. Op deze manier is er dus sprake van een doorlopende ontwikkellijn.

Samen met de PSZ en een leraar van de basisschool is er met regelmaat een "koppeloverleg". Tijdens deze besprekingen wordt er besproken wanneer er een

overdracht plaats vindt en wat er besproken wordt tijdens het overleg. Informatie over de ontwikkeling op bijvoorbeeld sociaal emotioneel gebied en bepaalde vaardigheden zijn onderwerpen die hierin besproken worden.

Op dit moment wordt er samen met de PSZ en de leraar van school gekeken naar een kind volgsysteem, welke bij alle 3 de partijen aansluit. Zodat de ontwikkellijn van een kind makkelijker voortgezet kan worden.

Zowel voor overleg met de verpleegkundige van het consultatiebureau als het overleg en de overdracht met de leraar van de basisschool wordt toestemming gevraagd middels een toestemmingsformulier. Dit toestemmingsformulier wordt door ouders ingevuld na de intake bij het ondertekenen van het contract voor de opvang.

Kinderdagverblijf “Handj in Handj”

Het is een kleinschalig particulier kinderdagverblijf en biedt opvang aan maximaal 12 kinderen per dag. De openingstijden zijn van 7.30u tot 18.00u. Er is één verticale groep met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

Binnen

Middels een eigen entree bij de locatie van Basisschool de Kingbeek kom je bij het kinderdagverblijf. Er is een groep van +/- 102 vierkante meter in totaliteit met een stamgroep (leef- en speelruimte +/- 75 vierkante meter), een aparte slaapruijnte (+/- 12 vierkante meter) en een aparte ruimte met kindertoiletten. (+/- 10 vierkante meter). Er is een gang beschikbaar (welke afgezet kan worden) waar de kinderen met een driewieler of auto kunnen spelen.

De grote groepsruimte is zo ingericht dat er verschillende hoekjes gecreëerd worden. Zo is er een vaste plek waar gegeten wordt aan tafel, een poppenhoek en keukentje voor de peuters, maar ook een plek met zachte materialen voor de allerkleinsten. Zo is er voor de peuters genoeg ruimte voor bijvoorbeeld samenspel onderling en fantasiespel. Er zijn puzzels, boekjes, constructiemateriaal, maar ok spelletjes om alleen of samen te doen. Maar is er tegelijkertijd ook gelegenheid om eens met de allerkleinsten te knuffelen of ze zelf te laten exploreren met zachte materialen of actie-reactie speelgoed op een veilige plek.

Buiten

De buitenruimte bestaat uit een +/- 92 vierkante meter tot aan het poortje (begrenzing) betegelde speelplaats waar de kinderen kunnen fietsen of met een bal kunnen spelen. Achter het poortje is er nogmaals +/- 92 vierkante meter betegelde speelplaats. Er zijn bankjes om op te zitten. De speelplaats is afgezet, zodat de veiligheid gewaarborgd is.

Als het weer het toelaat wordt er elke dag naar buiten gegaan met de kinderen. Zo wordt er aan de motorische ontwikkeling van de kinderen gewerkt door te fietsen, rennen of op een loopauto te zitten of voort te bewegen. De ene keer is buiten spelen vrij spel, echter er kunnen buiten ook spelletjes gespeeld worden, zoals bijvoorbeeld “tikkertje” of “schipper mag ik overvaren”

Er wordt ook naar buiten gegaan om een wandeling te maken of om bijvoorbeeld een boodschap te doen bij de supermarkt in het dorp. Ook kan er op zoek gegaan naar themamateriaal, bijvoorbeeld naar herfstblaadjes of kastanjes.

Ontwikkelingsgebieden

Het is belangrijk om verschillende ontwikkelingsgebieden van een kind aan bod te laten komen en een kind uit te dagen. Zo worden er verschillende activiteiten aangeboden, aangepast aan de leeftijd en het niveau van het kind.

Motoriek

Kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken een grote ontwikkeling door qua motoriek.

De grove motoriek (coördinatie en samen bewegen van romp, armen en benen) wordt gestimuleerd door bewegingsspelletjes of dansen op muziek. Herhaling is belangrijk bij een klein kind. De omgeving van het KDV is uitdagend waardoor er geklauterd, van de glijbaan of gesprongen kan worden. De kleine kinderen oefenen het lopen bijvoorbeeld met een loopwagen en baby's worden uitgedaagd tot bewegen door bijvoorbeeld een "babygym".

De fijne motoriek (coördinatie tussen ogen en handen) wordt gestimuleerd door materialen als puzzels, insteekmozaïek, kleuren, tekenen en kralen rijgen. De kleine kinderen door een vormenstoof of actie reactie speelgoed. Het ontstaat ook in het fysieke contact met leidsters. Bij baby's wordt het gestimuleerd door bijvoorbeeld een rammelaar.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Bij het KDV ervaart een kind hoe het is om samen te zijn met andere kinderen en ander volwassenen. Een kind leert zo wat de uitwerking van zijn gedrag op de ander is, krijgt inzicht in eigen gevoelens en leert andere reactiemogelijkheden. Kinderen worden uitgedaagd om samen te spelen. Op jonge leeftijd is dat vaak nog naast en elkaar en nog niet echt samen met elkaar. We stimuleren de kinderen om speelgoed te delen, te wachten op de beurt, zelf oplossingen te bedenken etc. Zo leren kinderen al vroeg de betekenis van delen, troosten, omgaan met conflicten, helpen en rekening houden met een ander.

Zo wordt er wel eens een gezelschapsspel gedaan, maar zijn er ook verkleedkleden beschikbaar en gaan kinderen samen met hetzelfde materiaal aan de slag.

Het waarnemen van gevoelens bij kinderen is belangrijk. De pedagogisch begeleider probeert de gevoelens (verdriet, angst, blijdschap, woede) te verwoorden. Zo leert het kind omgaan met deze gevoelens en deze te herkennen bij zichzelf en een ander. Kleine kinderen uiten vaak hun gevoelens door spel. De pedagogisch medewerker kan hierop in spelen door bijvoorbeeld een fantasie of rollenspel te spelen, bijvoorbeeld met duplo, verkleedkleden of in de poppenhoek.

Cognitieve ontwikkeling

Spelen en bezig zijn is leren voor kinderen. Het leert door imitatie van de volwassene en de andere kinderen. Er worden taal- en kleurenspelletjes met de kinderen gedaan. Tevens zijn er vaste groepsmomenten, zoals bijvoorbeeld de eetsituatie. Zo wordt er voor het eten samen een liedjes gezongen.

De ontwikkeling van taal is belangrijk bij kinderen. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De pedagogisch medewerkster speelt hierin een belangrijke actieve rol door veel tegen de kinderen te praten. Er wordt zoveel mogelijk gereageerd op

elke taaluitdrukking van het kind. Van de eerste geluiden die een baby maakt, tot de verhalen van een peuter. Er wordt gesproken over dagelijkse gebeurtenissen in de wereld van het kind. Ook worden er taalspelletjes gedaan en er wordt voorgelezen in groepsverband.

Creatief

Er worden creatieve activiteiten aangeboden om de creatieve ontwikkeling te stimuleren, zoals het knippen en plakken bij de peuters. Het manipuleren van materialen zoals zand, klei of scheerschuim wordt ook aangeboden. Het kleine kind is met name onderzoekend bezig met het materiaal, het resultaat is nog niet belangrijk.

Creativiteit kan ook op een andere manier vorm gegeven worden, zoals bijvoorbeeld bij het vertellen van een verhaal of het spelen van een rollenspel met verkleedkleden. Er wordt voldoende ruimte gegeven voor de eigen creativiteit en inbreng van een kind.

Eigen identiteit

Een kind wordt zich er geleidelijk aan bewust van dat het een persoon is en verschilt van de ander. Door een positieve benadering groeit het zelfvertrouwen van een kind. Er wordt aandacht besteed aan persoonlijke verhalen en een kind wordt gestimuleerd om zijn eigen keuzes te maken. Bijvoorbeeld met welk materiaal of met welk ander kind het samen wil spelen.

Zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerker moedigt een kind aan tot zelfstandigheid daar waar mogelijk. Bijvoorbeeld het zelfstandig leren eten van de boterham als ook het optrekken van de broek na een toiletbezoek. Maar ook het opruimen na een activiteit behoort tot de dagelijkse activiteiten bij het KDV. Zo worden er kleine taken aan een kind gegeven, zoals het zelf ophangen van de jas aan de kapstok. De opdrachten worden voor het kind duidelijk en overzichtelijk gehouden.

Personeel

De pedagogisch medewerkers van kinderdagverblijf “Handj in Handj” zijn pedagogisch geschoold en in het bezit van een diploma. Ze zijn in het bezit van een VOG, diploma kinder-EHBO diploma en diploma BHV (bedrijfs hulpverlening).

Stagiaires

De pedagogisch medewerkers kunnen ondersteund worden door eventuele stagiaires. Door stagiaires de gelegenheid te bieden om vaardigheden aan te leren en werkervaring op te laten doen blijft het KDV op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen die zij binnen hun opleiding krijgen. Ook door het contact met de onderwijsinstelling van de stagiaire blijft werkveld en opleiding op elkaar afgestemd. Een stagiaire kan een verfrissend en stimulerend effect hebben op de dagelijkse routine. Daarnaast kan een stagiaire voor taakverlichting zorgen bij de andere pedagogisch medewerkers.

Leidster- kind ratio

Bij de groepsplanning hanteert “Handj in Handj” de wettelijk vastgestelde eisen die zijn vastgelegd in het convenant om de kwaliteit van kinderopvang in Nederland te waarborgen.

In ons KDV staan gekwalificeerde pedagogisch medewerkers.

Voor kinderdagverblijven is de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het gelijktijdig aantal aanwezige kinderen in de groep (kind/leidster ratio):

- 1 beroepskracht per 4 aanwezige kinderen van 0 tot 1 jaar.
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar.
- 1 beroepskracht per 6 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar.
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in een groep moet het gemiddelde berekend worden.

Afwijking 3-uursregeling

Er zijn momenten dat er van de kind/leidsterratio afgeweken mag worden, de zogenoemde 3-uursregeling, dit mag op de volgende tijden:

- voor 9.30u
- tussen 12.30u en 15.00u
- na 16.30u

In principe wordt er bij het KDV niet afgeweken van de kind/leidsterratio. Mocht dit in de toekomst wel gebeuren, dan wordt dat onder dit kopje vermeld.

Bij het KDV wordt er om 7.30u gestart door één pedagogisch medewerkster, de tweede pedagogisch medewerkster start om 8.15u. De kinderen worden tussen

7.30u en 9.00u gebracht. Mocht het zo zijn dat (in de toekomst) het aantal kinderen afwijkt van de leidster-kindratio, dan zal dit tussen 7.30u en 8.30u zijn.

Het 4 - ogen principe

Sinds juli 2013 is er in de kinderopvang het 4-ogen principe ingevoerd. Dit wil zeggen dat er op elk moment van de dag een volwassene moet kunnen meekijken of luisteren met een beroepskracht.

Binnen "Handj in Handj" wordt het 4-ogen principe als volgt vormgegeven: binnen het kdv is er soms 1 pedagogisch medewerker, maar met regelmaat zijn er 2 pedagogisch medewerkers. Als er maar 1 pedagogisch medewerker bij het KDV is, is de andere pedagogisch medewerker wel meestal in het gebouw in de BSO ruimte. Een uitzondering hierop kan zijn voor 9.30u, tussen 12.30u en 15.00u of na 16.30u. Echter op deze momenten lopen er ouders in en uit en is er in het gebouw altijd iemand aanwezig, zoals medewerkers van de Peuterspeelzaal, leerkrachten van de school etc. Er is een babyfoon aanwezig in de slaapruijnte.

Tussen de toiletruimte en de groepsruimte zit een raam. In de deur naar de groep zit ook een raam waardoor er altijd mee gekeken kan worden.

In bepaalde (vakantie-)periodes kan het qua kindbezetting rustiger zijn. Het KDV en de BSO kunnen dan samengevoegd worden, indien dit past binnen een kloppende beroepskracht-kindratio. In het kinderdagverblijf kan het vierogenprincipe soms ook een reden zijn om samen te voegen.

Achterwacht

Indien er zich calamiteiten voordoen, hebben wij een achterwacht waar we een beroep op kunnen doen:

1. Peuterspeelzaal Jut& Jol (maandag-, dinsdag-, donderdag- en vrijdagmorgen)
Zij zijn telefonisch bereikbaar op: 046-4858290
2. Joantien Niessen
Zij is bereikbaar op: XXXXXX
3. Basisschool de Kingbeek, Grevenbicht
Zij zijn telefonisch bereikbaar op: 046-4857261

Praktische invulling

Groep

Bij KDV “Handj in Handj” is de groep verticaal ingedeeld. Verticaal wil zeggen dat er kinderen van verschillende leeftijden bij elkaar in een groep zitten. Kinderen tussen de 0 en de 4 jaar. Zo leren zowel de oudere kinderen van de jonge kinderen als andersom. Er wordt natuurlijk wel gekeken naar de leeftijd, ontwikkeling en de behoefte van het kind. Er vindt een differentiatie plaats in aanbod van activiteiten. En zo is er bijvoorbeeld ook gelegenheid voor broertjes en zusjes om samen in een groep te zitten. Om de kleinschaligheid te waarborgen zitten er maximaal 12 kinderen in een groep. De voertaal is Nederlands, maar er wordt ook dialect gepraat bij kinderen die thuis met het Limburgs dialect worden opgevoed.

In bepaalde (vakantie-)periodes kan het qua kindbezetting rustiger zijn. Het KDV en de BSO kunnen dan samengevoegd worden, indien dit past binnen een kloppende beroepskracht-kindratio. Dit om voldoende kinderen te hebben om met elkaar te kunnen spelen en om activiteiten te kunnen doen.

Dagindeling

Baby's laten we, in overleg met ouders zoveel mogelijk in hun eigen dagritme met betrekking tot eten en slapen.

07.30u - 09.00u	brengen van de kinderen/tijd voor praatje en afscheid nemen
09.00u - 09.30u	vrij spel
09.30u - 10.00u	fruit eten / sap drinken
10.00u - 10.30u	(mogelijkheid tot) ochtendslaapje/wc/verschoonmoment
10.30u - 11.30u	diverse activiteiten
11.30u - 12.30u	handen wassen/broodmaaltijd aansluitend wc/verschoonmoment
12.30u - 13.00u	middagslaapje
13.00u - 14.30u	diverse activiteiten
14.30u - 15.30u	handen wassen/gezonde koek of yoghurt met sap/evt. warme maaltijd (van thuis meegebracht) aansluitend/wc/verschoonmoment
15.30u - 16.30u	diverse activiteiten
16.30u - 18.00u	vrij spel/ouders komen kinderen ophalen

Indien nodig worden kinderen tussendoor nog een keer verschoond. Grotere kinderen worden eraan herinnerd om nog eens naar de wc/potje te gaan. Als een

kind bezig is met zindelijkheid wordt hier extra aandacht aan besteed. Er wordt voortdurend gekeken naar de behoefte van de kinderen. Waar nodig wordt het programma aangepast.

Intake

Alvorens een kind start op het KDV kunnen ouders een afspraak maken om eens te komen kijken. Hebben ouders interesse in opvang dan wordt er een intakegesprek gepland. Tijdens dit gesprek vindt zowel informatieoverdracht plaats van ouders naar KDV “Handj in Handj” als andersom. Tevens melden de ouders hun kind(eren) aan via het inschrijfformulier op onze website zal de startdatum worden besproken.

Wennen

Bij “Handj in Handj” wordt de mogelijkheid geboden om een kind te laten wennen. Normaliter is dit een aantal uurtjes op een ochtend of middag. Dit gebeurt in overleg met ouders.

Ouders

Op momenten dat een kind bij het kinderdagverblijf is wordt de verantwoordelijkheid tijdelijk overgenomen. Hierbij willen we de zorg zoveel mogelijk laten aansluiten bij de werkwijze en opvattingen van ouders, mits deze binnen het pedagogisch beleid en de mogelijkheden van het kinderdagverblijf liggen. Een open en eerlijke communicatie tussen medewerker en ouder is hierbij belangrijk.

Eenmaal per jaar wordt er een middag gehouden voor alle ouders en kinderen van het KDV en/of BSO. Doel van deze middag is gezellig samenzijn.

Oudercommissie

De taak van de oudercommissie is het behartigen van de belangen van de ouders. Minimaal twee en maximaal vijf ouders van kinderen die op het KDV en/of BSO geplaatst zijn, maken deel uit van de oudercommissie. De oudercommissie:

- denkt mee over het pedagogisch beleid van het KDV en de BSO.
- kan, gevraagd of ongevraagd, advies geven aan de leiding of de directie
- heeft geen beslissingsbevoegdheid, maar heeft een verzwaard adviesrecht op diverse punten,

Oudercontact

Bij kinderdagverblijf "Handj in Handj" wordt er waarde gehecht aan oudercontacten. Zo wordt er tijdens het brengen en halen van de kinderen de tijd genomen om met ouders te praten. En een keer per jaar vindt er een gesprek plaats met ouders. Door deze communicatie leren we de kinderen als ook de ouders beter kennen. Indien gewenst maken we bij jonge kinderen gebruik van een "heen en weer - schriftje"

Bij de start van een kind zal er na 6 tot 8 weken nog een kort gesprekje plaats vinden met ouders om het verloop te bespreken.

Informatie

Indien er nieuws is of ontwikkelingen binnen kinderdagverblijf "Handj in Handj" wordt dit schriftelijk gecommuniceerd naar ouders middels een nieuwsbrief. Ook is er in informatiebord op de gang bij de kapstok aanwezig om ouders te informeren. Daarnaast is er een website waar de nodige informatie te vinden is en een Facebookpagina waar regelmatig nieuws op gepubliceerd wordt.

Klachtencommissie

Indien er klachten zijn bij ouders kunnen zij een klacht indienen. Dit kan bij de pedagogisch medewerksters (Marjolein Vola en Kim Francot) Als dit niet naar tevredenheid wordt opgelost kunnen ouders zich wenden tot een externe klachtenprocedure. Er kan ook gekozen worden om een klacht rechtstreeks in te dienen bij de externe klachtencommissie Stichting Klachtencommissie Kinderopvang.